

AŞI BEKLEMEZ ! – Mycoplasma Gallisepticum

MG, diğer adı ile CRD (Kronik Solunum Yolu Enfeksiyonu) tüm dünyada özellikle yumurtacı sürülerde, hem yaygınlığı hem de yüksek bulaşma oranı ile kendisinden bahsettiren bakteriyel bir hastalık olarak, ülkemizde de çokça gözlenen ve eradike edilmesi gereken bir kanatlı hastalığı...

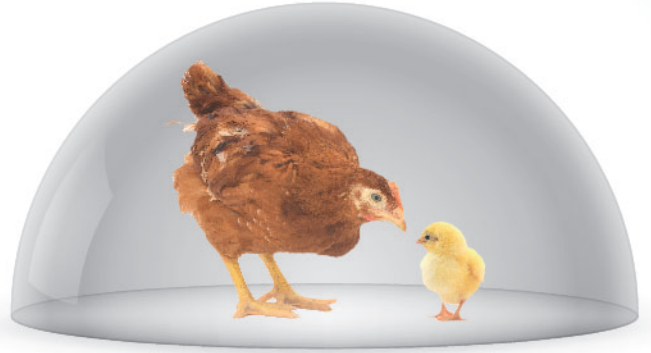
Ülkemizde ve tüm dünyada yumurtacı sürüler %60-%70'lere varan pozitiflik gösterebilmekte olup, oldukça yaygın bir enfeksiyon olduğu bilinmektedir. Hem horizontal hem de vertikal bulaşabilen MG bu yönü ile de dikkatleri üzerine çekmektedir.

ANTİBİYOTİK DİRENCİ

MG yönünden pozitif olan sürülerin antibiyotik kullanımı ile negatifleştirilebilmesi mümkün olmayıp, antibiyotikler ile sadece baskı altına alınabilir ve klinik semptomların görülmesinin önüne geçilebilir. Stres, havalandırma vb. koşulların yönetiminde oluşabilecek olumsuzluklar da tekrarlayan klinik tabloya ve üretim dönemi boyunca tekrarlayan antibiyotik kullanımlarına sebep olabilmektedir. Yüksek tedavi maliyetinin yanında yumurta verim düşüklükleri, ıskarta yumurta sayısındaki artışlar ile beraber milyonlarca liralık ekonomik kayıplar yaşanabilmektedir. Ayrıca koruma programları ile, kullanılan antibiyotiklere karşı direnç gelişiminin yaşanabileceği hususu da önem teşkil etmektedir.

Günümüzden 30 yıl öncesinde yapılan, ekonomik kayıpların ortaya konulduğu bu çalışma, eradike edilmeyen MG enfeksiyonunun dünya genelinde milyonlarca dolarlık kayıplara sebebiyet verdiğinin açık bir kanıtı olarak MG gerçeğini gözler önüne sermektedir.

Sadece MG' mi?

MG enfeksiyonunun kendi başına oluşturduğu kayıplar bir kenara bırakılarak madalyonun diğer yüzünü değerlendirmek gerekir ise, MG'nin kanatlılar için korunması elzem olan solunum yolu ajanlarına karşı oluşturabileceği predispozisyonlardan da bahsetmek önem kazanmaktadır. ND,IB,ILT veya SHS gibi ekonomik yönden büyük kayıplara sebebiyet veren viral ajanların MG pozitif sürülerde verebilecekleri zarar çok daha yoğun olarak karşımıza çıkmaktadır. MG pozitif sürülerde bahsi geçen hastalıklar ile mücadele için uygulanan canlı aşılardan tam kapasite ile değerlendirilemeyeceği göz önünde tutulması gereken önemli bir noktadır.

MG mücadelesinin en önemli basamaklarından biri biyogüvenlik önlemlerinin ön plana çıkarılmasıdır. Bunun yanında MG negatif sürüler aşılanarak saha enfeksiyonuna karşı koruma altına alınmalıdır.

İdeal MG aşısının özelliklerinden bazıları:

- Güvenilir olmalı ve hastalığa sebep olmamalı
- Sahada saçılım yapmamalı
- Marker olmalı
- Uzun süren bağışıklık sağlamalı
- Kullanımı kolay olmalı
- Depolama için çok özel şartlara ihtiyaç duyulmamalı
- Sürü performansını etkilememeli

"Ticari tavukçuluk üretiminde yeterli bağışıklık sağlayan en düşük virulansa sahip aşı suşunun kullanımı konusu güçlü bir argümandır. Aşılamanın ardından reaksiyon olmaması, ticari yumurta üretimi için civcivlerin yetiştirilmesinde bir avantaj olabilir. Eradikasyonun MG kontrolünün tercih edilen yöntemi olduğu vurgulanmalıdır. Bununla birlikte canlı aşılar, eradikasyonun zor olduğu çok yaşlı (multiage) üretim durumlarında değerlidir."

